

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ
МЕДИЦИНИ ТА БІОТЕХНОЛОГІЙ ІМЕНІ С.З. ГЖИЦЬКОГО

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. ректора університету

Іван ПАРУБЧАК

« 09 » квітня 2025 р.

ПРОГРАМА

вступного фахового випробування для здобуття

освітнього ступеня Магістр за спеціальністю

I7 Терапія та реабілітація

за спеціалізацією I7.01 Фізична терапія

(ОПП «Фізична терапія»)

Програму розглянуто на засіданні
Приймальної комісії ЛНУВМБ
імені С.З.Гжицького
(протокол №6 від 09.04.2025 р.)

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма фахового іспиту «Фізична терапія, ерготерапія» призначена для осіб, які прагнуть навчатись для здобуття з освітньо-кваліфікаційного рівня «Магістр» за спеціальністю **I7** «Терапія та реабілітація», спеціалізація I7.01 Фізична терапія на основі базового освітньо-кваліфікаційного рівня/освітнього ступеня - НРК6 за напрямом підготовки з «Охорони здоров'я» спеціальності «Фізична терапія, ерготерапія» та напрямом підготовки «Здоров'я людини», спеціальністю «Фізична реабілітація».

Фахове вступне випробування визначає рівень базових теоретичних знань абітурієнтів з дисциплін: «Основи практичної діяльності у фізичній терапії», «Фізична терапія у осіб з порушенням функції серцево-судинної системи», «Фізична терапія у осіб з порушенням функції дихальної системи», «Реабілітація при захворюваннях опорно-рухового апарату», «Реабілітація при неврологічних захворюваннях», «Основи реабілітації при внутрішніх хворобах».

ПРОГРАМНИЙ МАТЕРІАЛ

РОЗДІЛ 1. ОСНОВИ ПРАКТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ФІЗИЧНІЙ ТЕРАПІЇ

1. **Сучасні поняття про реабілітацію та її різновиди. Загальні відомості про фізичну терапію та ерготерапію.** Загальне поняття про реабілітацію. Загальні відомості про фізичну терапію та ерготерапію. Загальна характеристика діяльності фізичного терапевта, ерготерапевта.
2. **Державні документи регламентуючі діяльність фахівців з фізичної терапії, ерготерапії.** Нормативно-правова база реабілітації. Кваліфікаційна характеристика лікаря ФРМ, фізичного терапевта, ерготерапевта. Нормативна база. Класифікатор професій, Закон України про реабілітацію. Види і опис реабілітаційних команд. Роль членів команди у наданні реабілітаційних послуг
3. **Структура вищої освіти в Україні загалом та спеціальності фізична терапія зокрема.** Структура вищої освіти в Україні. Система ступеневої освіти. Поняття про професію, спеціальність, посаду. Фахові спеціальності, спеціалізації і посади фахівців у галузі фізичної терапії. Освітньо-кваліфікаційні рівні та структура підготовки фахівців фізичної терапії. Наука та дослідження в галузі фізичної терапії, ерготерапії, доказова практика. Пошук та оцінка наукової інформації у фізичній терапії та ерготерапії, як галузі охорони здоров'я
4. **Регулювання стосунків фахівець – клієнт/ клієнт. Конфіденційність.** Етичний кодекс фахівця з фізичної реабілітації: обов'язки і відповідальність перед громадськістю, клієнтом, професією. Права пацієнта. Конфіденційність, її збереження та порушення. Конфіденційність та ведення медичних документів.
5. **Спілкування з пацієнтом та ведення записів.** Спілкування з пацієнтом: загальні положення; особистісна реакція на патологічний стан, вербальне і невербальне спілкування. Фактори, що перешкоджають спілкуванню. Вислуховування. Загальні положення, стиль, процедура, формат ведення записів. ведення записів. Вимоги до ведення записів та шляхи поліпшення рівня документування
6. **Міжнародна класифікація функціонування (МКФ).** Міжнародна класифікація функціонування (МКФ): поняття активності, участі, функцій, структур, контекстуальних чинників. Практичне використання МКФ в діяльності фізичного терапевта, ерготерапевта
7. **Міждисциплінарний підхід (команда) в реабілітації.** Поняття реабілітаційного потенціалу. Поняття реабілітаційного потенціалу. Поняття мультидисциплінарної команди.

8. **Складова клінічної діяльності фізичного терапевта.** Програмування реабілітаційних втручань при різних патологіях: загальні положення щодо побудови програми. SMART-цілі.

РОЗДІЛ 2. «ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ У ОСІБ З ПОРУШЕННЯМ ФУНКЦІЇ СЕРЦЕВО-СУДИННОЇ СИСТЕМИ»

1. **Наукове обґрунтування фізичної терапії при серцево-судинних захворюваннях.** Основа доказів для кардіологічної реабілітації. Кардіологічна реабілітація: мета, покази, протипокази. Порівняльна характеристика показань до застосування фізичної терапії як складової частини кардіологічної реабілітації при серцево-судинних захворюваннях.
2. **Чинники, що визначають характер і спрямованість заходів фізичної терапії осіб з серцево-судинними захворюваннями.** Фактори ризику кардіологічних розладів. Основні синдроми при захворюваннях СС та їх вплив на процес фізичної реабілітації. Розлади дихальної системи під час кардіологічних захворювань.
3. **Реабілітаційні втручання та методики їх застосування при серцево-судинних захворюваннях.** Фізичні вправи (спеціальні вправи, ЗРВ); Маніпуляційні втручання; Водні процедури; Масаж; Природні чинники.
4. **Складання програм з фізичної терапії для осіб з серцево-судинними ураженнями.** Критерії складання програми з фізичної терапії. Рівень фізіологічної адаптації пацієнта до занять з фізичної терапії. До реабілітаційна оцінка пацієнта. Оцінка ефективності реабілітаційного процесу. Постановка мети та цілей реабілітаційної програми у SMART форматі. Підбір засобів фізичної терапії з урахуванням моделі МКФ. Модель планування індивідуальної програми фізичної терапії на різних етапах реабілітації осіб із ССЗ різних функціональних класів.

РОЗДІЛ 3. ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ ОСІБ З ПОРУШЕННЯМ ФУНКЦІЇ ДИХАЛЬНОЇ СИСТЕМИ

1. **Наукове обґрунтування фізичної терапії при респіраторних захворюваннях.** Основа доказів для пульмонологічної реабілітації. Пульмонологічна реабілітація: мета, покази, протипокази. Порівняльна характеристика показань до застосування фізичної терапії як складової частини пульмонологічної реабілітації при бронхолегеневих захворюваннях
2. **Чинники, що визначають характер і спрямованість заходів фізичної терапії осіб з респіраторними захворюваннями.** Фактори ризику легеневих розладів. Основні синдроми при захворюваннях ДС. Кашель як лімітувальний симптом під час добору засобів

фізичної реабілітації в дітей з бронхолегеневими захворюваннями. Задишка як фактор впливу/корекції під час добору засобів фізичної реабілітації в дітей з бронхолегеневими захворюваннями.

3. **Обстеження пульмонологічних хворих у фізичній терапії.** Історія хвороби, опитування, пальпація, перкусія, аускультация. Функціональні обстеження осіб з респіраторними захворюваннями.
4. **Реабілітаційні втручання та методики їх застосування при респіраторних захворюваннях.** Фізичні вправи (спеціальні вправи, ЗРВ); Методики дихальної гімнастики (без апаратні, апаратні). Маніпуляційні втручання; Положення поступального дренажу; положення для покращення вентиляції; Водні процедури; Масаж; Природні чинники.
5. **Складання програм з фізичної терапії для осіб з респіраторними ураженнями Критерії складання програми з фізичної терапії.** Рівень фізіологічної адаптації пацієнта до занять з фізичної терапії До реабілітаційна оцінка пацієнта. Оцінка ефективності реабілітаційного процесу. Постановка мети та цілей реабілітаційної програми у SMART форматі. Підбір засобів фізичної терапії з урахуванням моделі МКФ. Модель планування індивідуальної програми фізичної терапії

РОЗДІЛ 4. РЕАБІЛІТАЦІЯ ПРИ ЗАХВОРЮВАННЯХ ОПОРНО-РУХОВОГО АПАРАТУ

1. **Класифікація суглобів та їх рух.** Остеокінематика; артрокінематика; поняття про щільноукладене положення суглоба; закон «опуклості-вгнутості»; додаткові рухи; «суглобова гра» та її застосування в терапії.
2. **Баланс обмінних процесів у суглобах. Біомеханічні властивості тканин.** Рухова активність та обмін речовин у суглобах; живлення суглобів; рівні розпаду тканин; рівні відтворення тканин; типи сил, що діють на тіло або у його межах; склад і механічні функції тканин, біомеханічні властивості тканин; біомеханічні властивості сухожиль і зв'язок; механізм пошкодження зв'язок і сухожиль
3. **Біомеханіка м'язових скорочень.** Типи м'язових скорочень; поняття про підсумковий рух у суглобах; неврологічні фактори, що впливають на підсумковий рух у суглобах; м'язові фактори, що впливають на підсумковий рух у суглобах; співвідношення сили і довжини м'язів; співвідношення сили і швидкості скорочення м'язів.
4. **Обстеження осіб з травмами та ураженнями ОРА фізичній терапії.** Зміст та складові реабілітаційного обстеження; Спостереження; Тестування інертних структур. Вимірювання амплітуди рухів; Тестування скорочувальних структур. Мануальне м'язове тестування; Контроль.

5. **Складання програм з фізичної терапії для осіб з травмами та ураженнями ОРА.** Планування реабілітаційного процесу. Фізична терапія на різних стадіях загоєння. Фізична терапія при больовому синдромі. Фізична терапія при втраті амплітуди руху. Фізична терапія при втраті силових якостей. Функціональне тренування. Фізична терапія при травматичних пошкодженнях ОРА. Корекція реабілітаційної програми

РОЗДІЛ 5. РЕАБІЛІТАЦІЯ ПРИ НЕВРОЛОГІЧНИХ ЗАХВОРЮВАННЯХ

1. **Міждисциплінарний підхід у наданні реабілітаційних послуг в нейрореабілітації.** Види і опис реабілітаційних команд. Роль членів команди у наданні реабілітаційних послуг.
2. **Ураження верхнього і нижнього мотонейрону. Синергії.** Спастичність: загальне поняття, клінічні прояви, оцінка спастичності за шкалою Ашворд. Синергії: загальне поняття, клінічні прояви. Менеджмент спастичності. Втручання фізичного терапевта при наявності спастики, синергій
3. **Фізична терапія при ураженні головного мозку (ГПМК, ЧМТ):** Інсульт та його наслідки (класифікація, чинники ризику виникнення інсультів, симптоми, наслідки перенесеного інсульту. Методи втручання при нейротравмі (ЧМТ): Заходи фізичної терапії та ерготерапії в залежності від: ступеня незалежності, рівня за шкалою Ранчо, наявності та виразності рухових порушень, порушень координації та рівноваги; кардіореспіраторне тренування пацієнтів з ЧМТ.
4. **Фізична терапія при СМТ.** Реабілітаційні заходи в гострому й ранньому періодах ТХСМ (до 3 тижнів після травми); заходи фізичної терапії та ерготерапії в залежності від: ступеня незалежності, рівня ураження; важкості ураження за шкалою Азія; алгоритм втручання фізичного терапевта
5. **Фізична терапія при демієлінізуючих захворюваннях (розсіяний**
6. **склероз).** Класифікація захворювання; основні домени рухових функцій, активність і участь за МКФ у пацієнтів РС, алгоритм втручання фізичного терапевта; визначення довгострокових та короткострокових цілей фізичної терапії, методи фізичної терапії та їх характеристика
7. **Фізична терапія при нейродегенеративних захворюваннях (хвороба**
8. **Паркінсона).** Класифікація захворювання (первинний паркінсонізм, вторинний паркінсонізм, паркінсонізм при інших дегенеративних захворюваннях ЦНС); основні домени рухових і моторних функцій, активність і участь по МКФ у пацієнтів ХП. алгоритм ведення

пацієнтів в залежності від моделі ХП (А, В, С, D, Е, F), методів та етапів фізичної терапії

9. **Фізична терапія при невропатіях та полінейропатіях.** Фізична терапія при невропатіях периферичних нервів верхньої кінцівки. Фізична терапія при невропатіях периферичних нервів нижньої кінцівки та полінейропатіях.
10. **Ерготерапія як частина мультидисциплінарної допомоги в клініці нервових хвороб.** Основні правила проведення обстеження в ерготерапії. Особливості застосування ерготерапії у відновленні осіб з периферичними паралічами; методики ерготерапії спрямовані на відновлення: верхньої кінцівки, заняттєвої активності, когнітивних
11. функцій, психо-емоційних функцій.
12. **Складання програм з фізичної терапії для осіб з неврологічними порушеннями.** Критерії складання програми з фізичної терапії. Рівень фізіологічної адаптації пацієнта до занять з фізичної терапії До реабілітаційна оцінка пацієнта. Оцінка ефективності реабілітаційного процесу. Постановка мети та цілей реабілітаційної програми у SMART форматі. Підбір засобів фізичної терапії з урахуванням моделі МКФ. Домашні програми.

РОЗДІЛ 6. ОСНОВИ РЕАБІЛІТАЦІЇ ПРИ ВНУТРІШНІХ ХВОРОБАХ

1. **Наукове обґрунтування фізичної терапії, ерготерапії при внутрішніх захворюваннях.** Основа доказів для реабілітації пацієнтів із внутрішніми хворобами. Реабілітація: мета, покази, протипокази. Фактори впливу/корекції під час добору засобів фізичної терапії,
2. ерготерапії при внутрішніх захворюваннях.
3. **Особливості фізичної терапії, ерготерапії при захворюваннях шлунково- кишкового тракту.** Гастрит, виразкова хвороба шлунку і 12-ти палої кишки. Коліт. Хронічний холецистит і жовчекам'яна хвороба. Опущення органів черевної порожнини. Механізми лікувальної дії фізичних вправ. Особливості методик фізичної терапії на різних етапах реабілітації.
4. **Особливості фізичної терапії, ерготерапії при захворюваннях обміну речовин.** Ожиріння. Цукровий діабет. Подагра. Механізми дії фізичних вправ. Механізми лікувальної дії фізичних вправ. Особливості методик фізичної терапії на різних етапах реабілітації.
5. **Особливості фізичної терапії, ерготерапії при захворюваннях нирок, сечовидільних шляхів та гінекології.** Гломерулонефрит, енурез (нічне нетримання сечі), пієлонефрит, нирковокам'яна хвороба, аномалії положення матки, функціональна недостатність

м'язів тазової діафрагми і опущення внутрішніх жіночих статевих органів

6. **Особливості фізичної терапії при хірургічних методах лікування внутрішніх захворювань.** Фізична терапія при захворюваннях і травмах органів грудної і черевної порожнини і тазу, які потребують оперативного втручання. Передопераційний і післяопераційний періоди. Механізми лікувальної дії засобів фізичної терапії. Методики фізичної терапії у різні періоди реабілітації.

ЛІТЕРАТУРА

1. Анатомія людини. В трьох томах. За ред. проф. В. Г. Кошевнікова : підруч. - Львів : Магнолія-2006 Т. 1. – 2-е вид. випр. і доповн. – 2021. – 324 с.
2. Анатомія та фізіологія з патологією : підручн. / За ред. Я. І. Федонюка, В. Д. Волошина ; Тернопільський НМУ ім. І. Я Горбачевського. - 3-є вид., доп. і виправл. - Тернопіль : Укрмедкнига, 2021. - 678 с.
3. Апанасенко ГЛ, Попова ЛА, Магльований АВ. Санологія (медичні аспекти валеології). Львів: ПП «Квадрат»; 2011. 303 с.
4. Біохімія та основи біохімії рухової активності : навч. посіб. / Ю. Борецький [и др.]. ; ЛДУФК ім. Івана Боберського. - Львів, 2022. - 290 с.
5. Боднар Я. Я. Патологічна анатомія і патологічна фізіологія людини : підручн. / Я. Я. Боднар, В. В. Файфура. - 3-є вид., без змін. - Тернопіль : Укрмедкнига, 2021. - 494 с.
6. Волощук, М., Нахаєва Я., Латинська мова [Текст] : підручн. для медичних факультетів спеціальності «Фізична терапія, ерготерапія / М. Волощук, Я. Нахаєва. - Тернопіль : Укрмедкнига, 2021. - 280 с.
7. Герцик А. М. Теоретико-методичні основи фізичної реабілітації / фізичної терапії при порушеннях діяльності опорно-рухового апарату: монографія / А. М. Герцик. – Львів : Львівський ДУФК, 2018. – 388 с.
<http://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/19677>
8. Григус І. М. Фізична терапія в кардіології: навчальний посібник / І.М. Григус, Л. Б. Брега. – Рівне : НУВГП, 2018. – 268 с

9. Гігієна у фізичній реабілітації : підруч. / Пашко К.О., Попович Д.В., Тернопіль : Укрмедкнига, 2019. - 360 с.
10. Етичний кодекс та професійна діяльність фізичного терапевта.
<https://physrehab.org.ua/uk/members/code-of-ethics/>
11. Єжова ОО. Здоровий спосіб життя: навчальний посібник. Суми:
12. Івасик Н. Теоретико-методичні основи фізичної реабілітації/терапії дітей шкільного віку з бронхолегеневими патологіями: моногр. / Н. Івасик.- Львів: ЛДУФК, 2018.- 393 с.
<http://localhost:8080/xmlui/handle/123456789/321>
13. Івасик Н. Фізична реабілітація при порушенні діяльності органів дихання: посіб. / Н. Івасик.- Львів, 2012.- 192 с.
<http://localhost:8080/xmlui/handle/123456789/100>
14. Карпукіна Ю. В. Основи фізичної реабілітації : навч. посібн. / Ю. В. Карпукіна ; Херсонський ДУ. - Херсон : Олді-плюс, 2019. - 308 с.
15. Кашуба В. О. Біомеханіка просторової організації тіла людини: сучасні методи та засоби діагностики і відновлення порушень : моногр. / В. О. Кашуба, Ю. А. Попадюха. - Київ : Центр учбової літератури, 2021. – 768 с.
16. Масаж загальний та самомасаж : підручн. / Л. О. Вакуленко [и др.]. - Тернопіль : Укрмедкнига, 2021. - 380 с
17. Методи обстеження неврологічного хворого : навч. посібн. / ред.: Л. І. Соколова, Т. І. Ілляш. – 2-ге вид. - Київ : Медицина, 2020. – 144 с.
18. Міжнародна класифікація функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (International Classification of Functioning, Disability and Health, ICF), https://moz.gov.ua/uploads/8/44015-nk_030_2022_klasifikator_funkcionuvanna_obmezenna_zittedial_nosti.pdf
19. Неврологія : підручн. / За ред. І. А. Григорової, Л. І. Соколової. - 3-є вид., переробл. та доп. - Київ : Медицина, 2020. - 640 с. : іл.
20. Основи внутрішньої медицини та фізичної реабілітації : підручн. / За ред. М. І. Шведа. - Тернопіль : Укрмедкнига, 2021. - 412 с.

21. Основи реабілітації, фізичної терапії, ерготерапії : підручн. / За заг. ред. Л. О. Вакуленко, В.В. Клапчука. - Тернопіль : Укрмедкнига, 2021. - 372 с.
22. Попадюха Ю. А. Сучасні комплекси, системи та пристрої реабілітаційних технологій : навч. посібн. / Ю. А. Попадюха. – Київ : Центр учбової літератури, 2021. – 656 с.
23. Практичні аспекти фізичної терапії та ерготерапії : навч. посібн. / під ред. Н. А. Добровольської, О. В. Федорича, А. С. Тимченка, І. П. Радомського. - Київ : Гельветика, 2021. - 368 с.
24. Преформовані фізичні чинники у фізичній терапії (у схемах, алгоритмах, рисунках, таблицях) : навч. посібн. / Т. Г. Бакалюк [и др.]. - Тернопіль : Укрмедкнига, 2020. - 124 с.
25. Пропедевтика внутрішніх хвороб з доглядом за терапевтичними хворими : підручн. / За заг. ред. А. В. Єпішина. - 2-ге вид., без змін. - Тернопіль : Укрмедкнига, 2020. - 768 с.
26. Пропедевтика внутрішньої медицини : підручн. / За ред. О. Г. Яворського. - 6-е вид. - Київ : Медицина, 2020. - 552 с.
27. Реабілітаційний масаж : підручн. / Л. О. Вакуленко [и др.]. - Тернопіль : Укрмедкнига, 2021. - 524 с.
28. Сфера професійної діяльності фізичного терапевта в Україні.
<https://physrehab.org.ua/uk/resource/practice/policy-practice/scope-of-practice/>
29. Університетська книга; 2017. 127 с.
30. Фізична терапія: підручник для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» напряму підготовки «Фізична терапія» на 1-му медичному факультеті Карлового університету / Ольга Швесткова, Петра Сладкова [та ін]. – Київ; Чеський центр у Києві, 2019
31. Шкали в нейрореабілітації [Текст] / Укр. Асоц. боротьби з інсультом ; [уклад.: М. В. Гуляєва, Н. І. Піонтківська, М. І. Піонтківський ; наук.

ред.: В. А. Голик, Д. В. Гуляєв, М. Я. Романишин]. - Київ : Д. В. Гуляєв
[вид.], 2014. - 67 с.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ВСТУПНИКІВ

Оцінювання вступного фахового випробування для здобуття освітнього ступеня Бакалавр проводиться за 200-бальною шкалою (від 100 до 200 балів). Позитивна оцінка становить не менше 100 балів. Екзаменаційний білет містить чотири питання, кожне з яких оцінюється по 25 балів максимально.

За повну та правильну відповідь на всі запитання вступник може набрати максимально 200 балів (за 200-бальною шкалою).

При цьому до участі в конкурсному відборі допускаються особи, які отримали за результатами вступного фахового випробування не менше 100 балів.

Критерії оцінювання відповідей на питання фахового вступного випробування:

- відповідь у 90–100% від кількості балів оцінюється, якщо вступник у повному обсязі розкрив зміст питання; здатен формувати висновки й узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями; правильно розв'язав завдання;
 - відповідь у 70–80% від кількості балів оцінюється, якщо вступник достатньо повно розкрив зміст відповіді, але при викладанні деяких аспектів не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки; правильно розв'язав завдання, але допустив незначні неточності;
 - відповідь у 50–60% від кількості балів оцінюється, якщо вступник у цілому розкрив основний зміст питання, але без обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки; завдання розв'язав не повністю;
- відповідь до 50% від кількості балів оцінюється, якщо вступник недостатньо розкрив зміст теоретичних питань і практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності; завдання розв'язав частково або неправильно.